

Bijlage 31 bij het besluit van de Vlaamse Regering van ... tot wijziging van de regelgeving over de indeling van studiegebieden in opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs, de studiebekrachtiging en de modulaire structuur van het secundair volwassenenonderwijs voor de studiegebieden administratie, horeca, land- en tuinbouw, lassen, logistiek en verkoop, mechanica-elektriciteit, Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2, ruwbouw, Europese talen richtgraad 3 en 4, Europese neventalen richtgraad 1 en 2 en Scandinavische talen

Bijlage 10 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2011 betreffende de modulaire structuur van het secundair volwassenenonderwijs voor het studiegebied land- en tuinbouw

---

Beroepsopleiding

Studiegebied LAND- EN TUINBOUW • BO LT 008

01.09.2020

Medewerker Groen- en tuinbeheer

Opleidingsprofiel secundair volwassenenonderwijs

REFERENTIEKADER:

ERKENDE BEROEPSKWALIFICATIE: "MEDEWERKER GROEN- EN
TUINBEHEER"

NIVEAU BEROEPSKWALIFICATIE: 2

Medewerker groen- en tuinbeheer

OMSCHRIJVING OPLEIDING

In de opleiding “Medewerker groen- en tuinbeheer” leert men de basiscompetenties met betrekking tot het onderhoud van tuinen en groene zones, de uitvoering van aanplantingen, het onderhoud van grasvelden, het werken met courante tuinbouwmachines, het snoeien en scheren van aanplantingen, de bestrijding van onkruid, ziekten en plagen, het onderhoud van vijvers en waterpartijen en het onderhoud van infrastructuur.

Na de opleiding kan de cursist:

- Kennis nemen van de opdracht
- Werken op een gezonde, veilige en milieubewuste manier
- Mee helpen met het transport van en naar de locatie
- Helpen bij de voorbereidingen
- De werkzaamheden voorbereiden
- Tuinen en groene zones onderhouden
- Aanplantingen uitvoeren
- Grasvelden onderhouden
- Met courante tuinmachines werken
- Struiken, heesters, jonge en kleine bomen volgens de groeirichting of de vereiste vorm snoeien
- Hagen scheren
- Onkruid, ziekten en plagen bestrijden
- Vijvers en waterpartijen onderhouden
- Afwateringssystemen, verhardingen, kleine bouwkundige elementen en technische voorzieningen onderhouden
- De werkzaamheden controleren en opruimen
- Machines en materieel reinigen en het basisonderhoud uitvoeren
- De eigen deskundigheid opbouwen

RELATIE OPLEIDING BEROEPSKWALIFICATIE

Elke module is samengesteld uit de activiteiten en de descriptorelementen kennis en vaardigheden van de erkende beroepskwalificatie.

De descriptorelementen context, autonomie en verantwoordelijkheid gelden als algemeen kader voor de volledige opleiding.

SAMENHANG

De opleiding ‘Medewerker groen- en tuinbeheer’ heeft gemeenschappelijke competenties met de ‘Medewerker groen- en tuinaanleg’. De opleidingen ‘Medewerker groen- en tuinbeheer’ en de ‘Medewerker groen- en tuinaanleg’ zitten integraal vervat in de opleiding ‘Tuinaanlegger – groenbeheerder’.

LINK BEROEPSKWALIFICATIE

[Medewerker groen- en tuinbeheer \[2019\]](#)
BK 0134-3

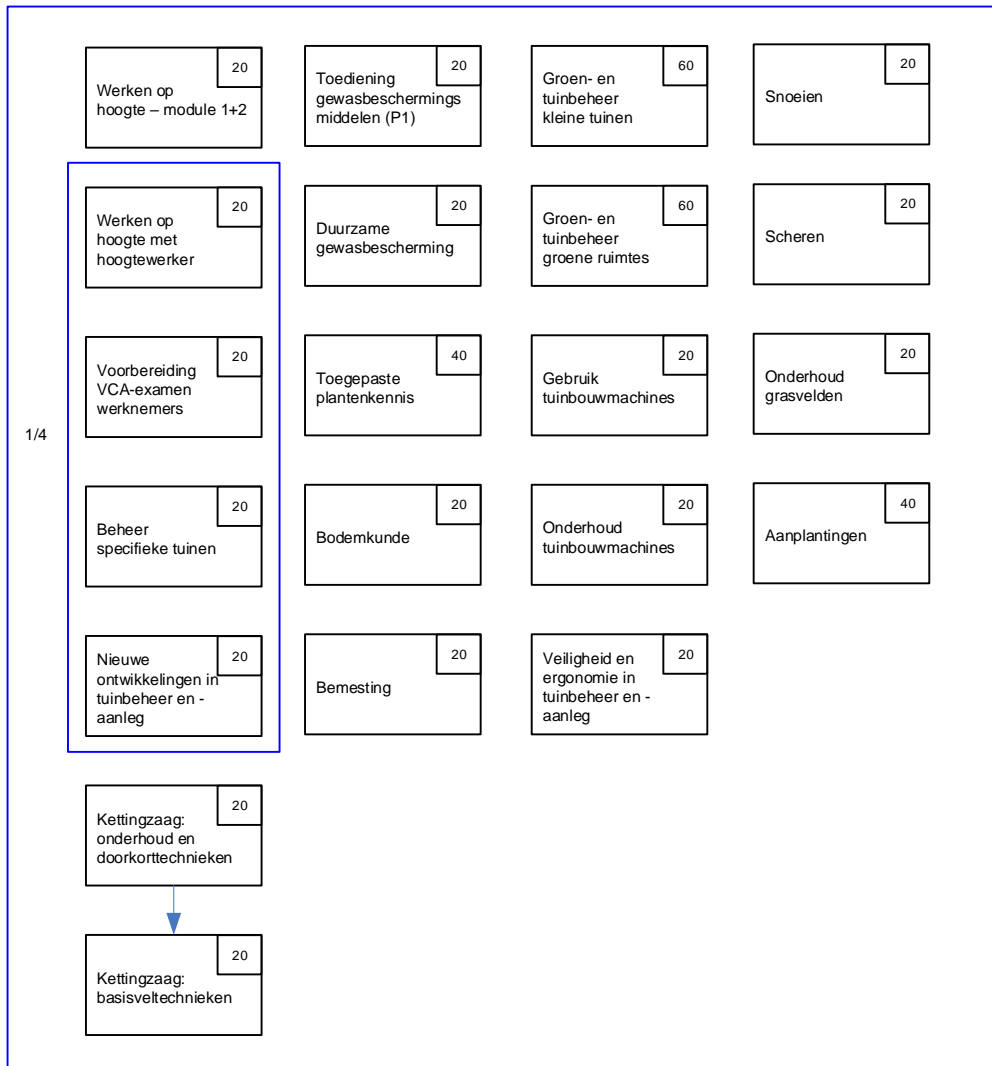
MODULAIR TRAJECT

De opleiding "Medewerker groen- en tuinbeheer" bestaat uit 21 modules:

– Werken op hoogte – module 1+2	20 Lt	M RBW	C233
– Kettingzaag: onderhoud en doorkorttechnieken	20 Lt	M LT	G068
– Kettingzaag: basisveltechnieken	20 Lt	M LT	G069
– Toediening gewasbeschermingsmiddelen (P1)	20 Lt	M LT	G070
– Duurzame gewasbescherming	20 Lt	M LT	G071
– Toegepaste plantenkennis	40 Lt	M LT	G072
– Bodemkunde	20Lt	M LT	G073
– Bemesting	20Lt	M LT	G074
– Groen- en tuinbeheer – kleine tuinen	60 Lt	M L	G075
– Groen- en tuinbeheer – groene ruimtes	60 Lt	M LT	G076
– Gebruik tuinbouwmachines	20 Lt	M LT	G077
– Onderhoud tuinbouwmachines	20 Lt	M LT	G078
– Veiligheid en ergonomie in tuinbeheer en -aanleg	20 Lt	M LT	G079
– Snoeien	20 Lt	M LT	G080
– Scheren	20 Lt	M LT	G081
– Onderhoud grasvelden	20 Lt	M LT	G082
– Aanplantingen	40 Lt	M LT	G083

Van de volgende modules dient minimaal één module gevolgd te worden

– Werken op hoogte met hoogwerker	20 Lt	M RBW	C234
– Voorbereiding VCA-examen werknemers	20 Lt	M RBW	C235
– Beheer specifieke tuinen	20 Lt	M LT	G066
– Nieuwe ontwikkelingen in tuinbeheer en -aanleg	20 Lt	M LT	G067

Medewerker groen- en tuinbeheer 480 lt

CERTIFICERING

Elke module wordt bekrachtigd met een deelcertificaat. Deze opleiding leidt tot het certificaat medewerker groen- en tuinbeheer en een bewijs van beroepskwalificatie van niveau 2.

OPLEIDINGSDUUR

De opleiding omvat in totaal **480** lestijden.

WETTELIJKE ATTESTEN

Om tot de opleiding te worden toegelaten zijn geen wettelijke attesten vereist.

INSTAPVEREISTEN

GEEN PIJLEN TUSSEN MODULES

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

[Decreet volwassenenonderwijs](#)

PIJLEN TUSSEN MODULES

De cursist is door de pijl gebonden aan een verplichte volgorde in het traject. De cursist beschikt over het deelcertificaat van de module die in sequentieel verband staat met de betrokken module (= verbonden via de pijl) of voldoet aan één van de overige toelatingsvoorwaarden voor sequentieel geordende modules van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

Modules

MODULE VEILIGHEID EN ERGONOMIE IN TUINAANLEG EN -BEHEER

SITUERING

In deze module leert de cursist aan de hand van de wetgeving met betrekking tot veiligheid, gezondheid, hygiëne en milieu op het werk gevaren herkennen, risico's beoordelen en gepast reageren. Er wordt vooral aandacht besteed aan de specifieke gevaren binnen de context van tuinbeheer en -aanleg.

ACTIVITEITEN

2

Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier

- Past de veiligheidsvoorschriften toe
- Gebruikt materialen, handgereedschap, machines en producten op een veilige manier
- Vermijdt risico's voor zichzelf en anderen
- Gaat respectvol en beleefd om met anderen
- Gebruikt de persoonlijke beschermingsmiddelen op een correcte manier
- Werkt op een ergonomisch verantwoorde manier
- Plaatst waarschuwingsborden
- Plaatst rijplaten indien van toepassing
- Past hef- en tiltechnieken toe
- Waarborgt veiligheid en kwaliteit
- Voert werkzaamheden uit volgens instructie en/of opdracht

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
- Basiskennis van materialen
- Basiskennis van wet- en regelgeving met betrekking tot de werkzaamheden van tuinbeheer, groen- en tuinaanleg, procedures, bedrijfsrichtlijnen
- Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer en groen- en tuinaanleg
- Kennis van het handgereedschap (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, ...)
- Kennis van gebruiksmogelijkheden van machines die courant gebruikt worden in groen- en tuinbeheer en groen- en tuinaanleg (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, type brandstof, ...)
- Kennis van hef- en tiltechnieken
- Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde
- Kennis van het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen

---

MODULE GEBRUIK TUINBOUWMACHINES

SITUERING

In deze module leert de cursist om machines die men nodig heeft tijdens de werkzaamheden bij tuinbeheer en -aanleg correct en veilig te gebruiken en te reinigen.

ACTIVITEITEN

2

Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier

- Past de veiligheidsvoorschriften toe

3

Werkt met courante tuinbouwmachines en/of materieel

- Maakt de machines en werktuigen gebruiksklaar en/of past ze aan
- Hanteert courante tuinbouwmachines op correcte en veilige manier
- Zorgt, tijdens de werkzaamheden, dat er geen materiaalverlies is en dat de levensduur van machines en gereedschappen optimaal is
- Gebruikt gereedschap (manueel of machinaal) op een correcte en veilige manier
- Ontstronkt bomen

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
- Kennis van het handgereedschap (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, ...)
- Kennis van gebruiksmogelijkheden van machines die courant gebruikt worden in groen- en tuinbeheer en groen- en tuinaanleg (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, type brandstof, ...)

MODULE NIEUWE ONTWIKKELINGEN IN TUINBEHEER EN -AANLEG

SITUERING

In deze module maakt de cursist kennis met de nieuwste tendensen binnen tuinaanleg en -beheer. Het kan gaan om nieuwe ontwikkelingen binnen het gebruik of de keuze van machines, gereedschappen of om technieken die gebruikt worden bij het beheer of aanleg van tuinen en groene ruimtes of om nieuwe ziektes, plagen of behandelmethodes.

ACTIVITEITEN

2

Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier

- Past de veiligheidsvoorschriften toe

4

Bouwt eigen deskundigheid op

- Volgt nascholingen die relevant zijn voor het beroep
- Integreert de nieuwe ervaringen in de dagelijkse werksituatie

---

18

Volgt mee de recente ontwikkelingen op van nieuwe machines, gereedschappen, technieken, ziektes en plagen, ... en past deze toe tijdens tuinaanleg en -beheer

- Kiest mee in functie van de werkzaamheden de meest geschikte technieken, gereedschap of machine op basis van de meest recente ontwikkelingen
- Gebruikt op een correcte en veilige manier nieuwe technieken, gereedschappen en machines
- Bestrijdt nieuwe ziektes en plagen op aangeven van de verantwoordelijke

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van het opleidingsaanbod
- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
- Basiskennis van materialen
- Basiskennis van wet- en regelgeving met betrekking tot de groen- en tuinaanleg en groen- en tuinbeheer, procedures, bedrijfsrichtlijnen
- Basiskennis van gebruik van meststoffen & bodemverbeteraars
- Basiskennis van snoeitechnieken voor planten
- Basiskennis van kenmerken van de bodem en grondsoorten
- Kennis van planten en hun kenmerken
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde
- Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal

---

MODULE ONDERHOUD TUINBOUWMACHINES

SITUERING

In deze module leert de cursist een basisonderhoud van tuinbouwmachines en materieel die men nodig heeft tijdens zijn beroepsuitoefening uitvoeren.

ACTIVITEITEN

2

Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier

- Past de veiligheidsvoorschriften toe

6

Reinigt en doet basisonderhoud van machines en materieel

- Reinigt na gebruik het materieel en de machines
- Bergt het materieel en de machines op een correcte en veilige manier op
- Meldt problemen aan de technicus of verantwoordelijke
- Gaat zorgvuldig met het materieel om en laat het gebruiksklaar achter

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van mechanisch onderhoud
- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
- Kennis van het handgereedschap (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, ...)
- Kennis van gebruiksmogelijkheden van machines die courant gebruikt worden in groen- en tuinbeheer en groen- en tuinaanleg (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, type brandstof, ...)

MODULE WERKEN OP HOOGTE – MODULE 1+2

SITUERING

In deze module leert de cursist veilig te werken op hoogte. Men leert correct gebruik te maken van ladders en steigers.

De cursist leert een eenvoudige steiger op te bouwen, te controleren, te beveiligen en te betreden. De nodige beschermingsmiddelen worden hierbij gebruikt.

ACTIVITEITEN

18

Werkt op hoogte

- Gebruikt ladders volgens de veiligheidsregels als toegangsmiddel
- Gebruikt steigers volgens de instructies en veiligheidsregels
- Gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) aangepast aan de werkomstandigheden

19

Bouwt een eenvoudige steiger op

- Monteert en demonteert schragen en steigers volgens de instructies en veiligheidsregels
- Controleert de steigerklasse en doet een visuele controle van een steiger voor ingebruikname
- Herkent en signaleert gebreken van de schragen en steigers en de onderdelen aan de bevoegde persoon
- Voert de gepaste verankeringen uit
- Installeert vangnetten en geschikte randbeveiliging
- Gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) aangepast aan de werkomstandigheden

TE INTEGREREN KENNIS

- Kennis van voorschriften voor het veilig werken op hoogte
- Kennis van PBM's en CBM's
- Kennis van maatregelen ter preventie van het vallen van personen en voorwerpen van een steiger
- Kennis van voorwaarden om een steiger te betreden
- Kennis van het monteren en demonteren van schragen en steigers
- Kennis van gebreken aan de schragen en steigers
- Kennis van verankeringen
- Kennis van het installeren van vangnetten en geschikte randbeveiliging...
- Kennis van steigerklassen

MODULE VOORBEREIDING VCA-EXAMEN WERKNEMERS

SITUERING

In deze module leert de cursist de basisprincipes van veilig werken op een werkplek. Na het volgen van de module is men voldoende voorbereid om het examen VCA voor werknemers af te leggen.

ACTIVITEITEN

20

Werkt met oog voor veiligheid

- Herkent en signaleert gevaarlijke situaties, neemt gepaste maatregelen bij ongelukken en meldt ongevallen en incidenten volgens interne procedures
- Herkent, voorkomt en beschermt tegen specifieke risico's
- Maakt onderscheid tussen gevaarlijk en niet gevaarlijke producten en afvalstoffen
- Herkent asbesthoudende producten en reageert passend
- Werkt ergonomisch
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Ziet er op toe dat veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd
- Gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) aangepast aan de werkomstandigheden

21

Organiseert zijn werkplek veilig en ordelijk

- Richt de werkplaats (ergonomisch) in
- Plaatst de signalisatie en brengt waarschuwingstekens aan

TE INTEGREREN KENNIS

- Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van specifieke risico's van gevaarlijke en schadelijke stoffen, elektriciteit, lawaai, trillingen, brand, explosies, ...
- Kennis van voorschriften gevaarlijke producten (o.a. asbest, ...)
- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Kennis van veiligheidswelzijnsvoorschriften
- Kennis van signalisatievoorschriften
- Kennis van voorschriften voor het veilig werken op hoogte

MODULE WERKEN OP HOOGTE MET HOOGTEWERKER

SITUERING

In deze module leert de cursist om veilig te werken met een hoogtewerker. Men leert om de juiste hoogtewerker te kiezen, te controleren, ermee te manoeuvreren, ermee te werken en te betreden. De nodige beschermingsmiddelen worden hierbij gebruikt.

ACTIVITEITEN

22

Werkt op hoogte met hoogtewerker

- Kiest de juiste hoogtewerker in functie van de uit te voeren werkzaamheden
- Stelt de hoogtewerker op volgens de instructies en veiligheidsregels
- Voert een controle voor ingebruikname uit
- Gebruikt veilig de hoogtewerker
- Rijdt, manoeuvreert en parkeert
- Gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) aangepast aan de werkomstandigheden

TE INTEGREREN KENNIS

- Kennis van voorschriften voor het veilig werken op hoogte
  - Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
  - Kennis van maatregelen ter preventie van het vallen van personen en voorwerpen van een hoogtewerker
  - Kennis van voorwaarden om een hoogtewerker te gebruiken
  - Kennis van de juiste keuze van hoogtewerker
  - Kennis van het opstellen van de hoogtewerker
  - Kennis van het manoeuvreren met en parkeren van de hoogtewerker
-

MODULE TOEDIENING GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN (P1)

SITUERING

In deze module leert de cursist om onder begeleiding het behandelingsmateriaal en de gewasbeschermingsmiddelen op een professionele en veilige manier gebruiken voor de bestrijding van onkruid, ziektes en plagen. Na het volgen van deze module heeft de cursist de bekwaamheden verworven die vereist zijn voor een fytolicensie P1 Assistent professioneel gebruiker.

ACTIVITEITEN

2

Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier

- Past de veiligheidsvoorschriften toe

13

Voert bestrijding uit van onkruid, ziektes en plagen

- Raadpleegt de verantwoordelijke bij twijfel en/of onduidelijkheid
- Voert de werkzaamheden uit volgens instructie/opdracht
- Bestrijdt onkruid, ziektes en plagen, onder leiding van de tuinaanlegger/groenbeheerder, met bestrijdingsmiddelen die volgens de vigerende wetgeving gebruikt kunnen en/of mogen worden
- Past een behandelings- of bestrijdingsmethode (bestrijdingsmiddelen: bemesting, pesticides, ...) toe
- Inspecteert planten op de aanwezigheid van ziektes, parasieten, knaagdieren, ...
- Merkt ziektes en mosvorming en problemen in het gazon op en meldt ze aan de tuinaanlegger/groenbeheerder

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van gebruik van bestrijdingsmiddelen
- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
- Kennis van de vereiste opleidingsonderwerpen voor het behalen van fytolicensie P1
- Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer
- Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde
- Kennis van bestrijdingsmiddelen
- Kennis van onkruiden, ziektes en plagen
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal
- Kennis van planten en hun kenmerken

MODULE DUURZAME GEWASBESCHERMING

SITUERING

In deze module leert de cursist op een duurzame manier de tuin te beschermen. De cursist leert het belang kennen van insecten, geïntegreerde gewasbescherming, aangepaste plantcombinaties ter vervanging van de inzet van chemische middelen.

ACTIVITEITEN

2

Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier

- Past de veiligheidsvoorschriften toe

13

Voert duurzame bestrijding uit van onkruid, ziektes en plagen

- Raadpleegt de verantwoordelijke bij twijfel en/of onduidelijkheid
- Voert de werkzaamheden uit volgens instructie/opdracht
- Bestrijdt of voorkomt onkruid, ziektes en plagen op een duurzame manier met een minimale belasting voor het milieu
- Past een behandelings- of bestrijdingsmethode (bestrijdingsmiddelen: ecologische bestrijding, ...) toe
- Inspecteert planten op de aanwezigheid van ziektes, parasieten, knaagdieren, ...
- Past ecologische onkruidbestrijding toe
- Merkt ziektes en mosvorming en problemen in het gazon op en meldt ze aan de tuinaanlegger/groenbeheerder

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
- Basiskennis van gebruik van bestrijdingsmiddelen
- Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer
- Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde
- Kennis van onkruiden, ziektes en plagen
- Kennis van bestrijdingsmiddelen
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal
- Kennis van planten en hun kenmerken

MODULE TOEGEPASTE PLANTENKENNIS

SITUERING

In deze module verwerft de cursist inzicht in het gangbare gamma planten. Men leert de karakteristieken, de habitat, de groei en het onderhoud van planten kennen. De cursist leert het onderhoud van planten toepassen, op basis van de karakteristieken.

ACTIVITEITEN

23

Houdt rekening met de karakteristieken, de habitat en de groei van planten tijdens activiteiten in het kader van groen- en tuinbeheer en tuinaanleg en -beheer

- Houdt rekening bij het onderhoud van tuinen en groene zones (buiten of binnen) met de karakteristieken van planten
- Herkent onkruid
- Past technieken voor plantenvermeerdering en plantontwikkeling toe, rekening houdend met de karakteristieken van de plant
- Kiest tijdens het beheer de juist verzorging voor de planten rekening houdend met de groei en het tijdstip
- Herkent heesters, hagen, bloembollen, eenjarigen, vaste planten en bomen
- Bepaalt de manier en tijdstip van vorm- en onderhoudssnoei, rekening houdend met de karakteristieken van de planten
- Houdt bij aanplantingen rekening met habitat, groei en karakteristieken van de plant

TE INTEGREREN KENNIS

- Kennis van planten en hun kenmerken
- Kennis van planten en hun optimale plaats
- Kennis van onkruiden

MODULE BODEMKUNDE

SITUERING

In deze module leert de cursist de samenstelling, de structuur en het profiel van de grond kennen en de invloed hiervan op de ontwikkeling van de planten. De cursist leert om de juiste bodembewerkingen te kiezen en de grond plant- of zaaiklaar te maken.

ACTIVITEITEN

24

Houdt rekening met de bodem bij activiteiten in het kader van groen- en tuinbeheer en tuinaanleg en -beheer

- Kiest de juiste grondbewerking in functie van tuinbeheer of -aanleg en de bodem
- De invloed inschatten van de samenstelling, de structuur en het profiel van de grond op de ontwikkeling van de plant
- De grond plant- of zaaiklaar maken

TE INTEGREREN KENNIS

- Kennis van kenmerken van de bodem en grondsoorten
  - Kennis van grondbewerking: spitten, frezen, ...
  - Kennis van de weersinvloeden op de activiteiten
  - Kennis van gebruik van bodemverbeteraars
-

MODULE BEMESTING

SITUERING

In deze module leert de cursist om de voedingstoestand van de bodem te optimaliseren met bodemverbeteraar en bemesting. Men leert de juiste bemesting te kiezen op basis van een analyserapport.

ACTIVITEITEN

25

Houdt rekening met bemesting bij activiteiten in het kader van groen- en tuinbeheer en tuinaanleg en -beheer

- Kiest de passende meststoffen en bodemverbeteraars rekening houdend met de kenmerken van de bodem of de grondsoorten, de beplanting en het analyserapport
- Brengt de bemesting of bodemverbeteraar op de juiste manier aan
- Schat de weersinvloeden in bij het plannen en uitvoeren van bemesting

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van gebruik van meststoffen & bodemverbeteraars
  - Kennis van weersinvloeden op de activiteiten
  - Kennis van meststoffen
-

MODULE GROEN- EN TUINBEHEER – KLEINE TUINEN

SITUERING

In deze module leert de cursist het dagdagelijkse onderhoud van een tuin uit te voeren. De cursist zal de nodige seizoensgebonden onderhoudsactiviteiten uitvoeren. De nadruk ligt in deze module op kleinere tuinen en het onderhoud met handgereedschappen.

ACTIVITEITEN

1

Neemt kennis van de opdracht

- Leest/stelt zich op de hoogte van de werkopdracht
- Handelt in functie van instructie en/of opdracht
- Verzamelt de benodigde materialen en materieel

2

Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier

- Past de veiligheidsvoorschriften toe

5

Controleert de werkzaamheden en ruimt op

- Ruimt op tijdens en aan het einde van de werkzaamheden
- Controleert de eigen werkzaamheden samen met de verantwoordelijke
- Rapporteert aan de verantwoordelijke
- Meldt en overlegt problemen met de verantwoordelijke
- Meldt gebreken, beschadigingen en onvoorziene zaken
- Voert het restmateriaal dat bij de aanlegwerkzaamheden vrijkomt af
- Verwerkt het restmateriaal indien van toepassing
- Laat het terrein opgeruimd en verzorgd achter

7

Helpt mee met het transport van en naar de locatie

- Zorgt ervoor dat de machines, het materieel en de grondstoffen vereist voor de uitvoering van de opdracht klaarstaan voor het transport naar en van de werf
- Helpt met het in- en uitladen van materieel en grondstoffen
- Zekert en beschermt de lading
- Stockeert op een correcte manier het materieel en de grondstoffen in het magazijn van het bedrijf
- Helpt met het vervoer van materieel en grondstoffen

8

Help bij de voorbereidingen op locatie

- Voert eenvoudig egalisatiewerk uit
- Verwijdert alle zwerfvuil
- Verwijdert kleine constructies, verhardingen en afsluitingen

9

Bereidt de werkzaamheden voor op locatie

- Voert de vrijgekomen grond af en/of verplaatst de grond
- Voert werkzaamheden uit volgens instructie en/of opdracht met een goede oog-handcoördinatie
- Zorgt dat er weinig materiaalverlies is
- Signaleert beschadigingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken

Onderhoudt kleine tuinen

- Maait en ruimt bestaande vegetatie handmatig
- Voert teelaarde, bomenzand en meststoffen aan en verwerkt deze
- Verwijdert en voorkomt onkruid (mulchen*)
- Voert het vrijgekomen onkruid af
- Inspecteert planten op de aanwezigheid van ziektes, parasieten, knaagdieren, ...
- Verwijdert zieke en/of dode planten
- Vernieuwt de potgrond in plantenbakken
- Schoont perken, tuinpaden en terrassen op (spitten, schoffelen, harken, mos verwijderen, ...)
- Verzorgt verschillende gewassen (bevloeien, bemesten, beschaduwen, beschermen tegen storm, koude, ...)
- Geeft potplanten water

Onderhoudt afwateringssystemen, kleine bouwkundige elementen en technische voorzieningen

- Controleert de werking van de afwateringssystemen
- Onderhoudt afwateringssystemen
- Verhelpt verstoppingen zodat de afwateringssystemen optimaal functioneren
- Voert eenvoudig herstelwerk uit
- Meldt beschadigingen, afwijkingen en onvoorziene zaken
- Lost kleine storingen op

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van lezen van eenvoudige tekeningen
- Basiskennis van materialen
- Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal
- Basiskennis van afmetingen en oppervlakteberekening
- Basiskennis van grondwerken
- Kennis van het handgereedschap (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, ...)
- Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer
- Kennis van grondbewerking: spitten, frezen, ...
- Basiskennis van het beheer van afwateringssystemen
- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
- Basiskennis van gebruiksmogelijkheden van machines die courant gebruikt worden in groen- en tuinbeheer (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, type brandstof, ...)
- Basiskennis van gebruik van meststoffen & bodemverbeteraars
- Basiskennis van kenmerken van de bodem en grondsoorten
- Basiskennis van meststoffen
- Kennis van onkruiden, ziektes en plagen
- Kennis van planten en hun kenmerken
- Basiskennis van planten en hun optimale plaats

SITUERING

In deze module leert de cursist om het dagdagelijkse onderhoud van een tuin uit te voeren. De cursist zal de nodige seizoensgebonden onderhoudsactiviteiten uitvoeren. De nadruk ligt in deze module op grotere tuinen, openbaar groen of sportvelden. Het onderhoud gebeurt vooral met gemechaniseerd gereedschap. Ook het onderhoud van waterpartijen, het assisteren bij meetactiviteiten, plantenvermeerdering en onderhoud van infrastructuur komt aan bod.

ACTIVITEITEN

1

Neemt kennis van de opdracht

- Leest/stelt zich op de hoogte van de werkopdracht
- Handelt in functie van instructie en/of opdracht
- Verzamelt de benodigde materialen en materieel

2

Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier

- Past de veiligheidsvoorschriften toe

5

Controleert de werkzaamheden en ruimt op

- Ruimt op tijdens en aan het einde van de werkzaamheden
- Controleert de eigen werkzaamheden samen met de verantwoordelijke
- Rapporteert aan de verantwoordelijke
- Meldt en overlegt problemen met de verantwoordelijke
- Meldt gebreken, beschadigingen en onvoorziene zaken
- Voert het restmateriaal dat bij de aanlegwerkzaamheden vrijkomt af
- Verwerkt het restmateriaal indien van toepassing
- Laat het terrein opgeruimd en verzorgd achter

7

Helpt mee met het transport van en naar de locatie

- Zorgt ervoor dat de machines, het materieel en de grondstoffen vereist voor de uitvoering van de opdracht klaarstaan voor het transport naar en van de werf
- Helpt met het in- en uitladen van materieel, machines en grondstoffen
- Laadt de bestelwagen correct
- Zekert en beschermt de lading
- Benut optimaal de beschikbare ruimte van de bestelwagen
- Stockeert op een correcte manier het materieel, de machines en de grondstoffen in het magazijn van het bedrijf
- Helpt met het vervoer van materieel en grondstoffen

8

Help bij de voorbereidingen op locatie

- Assisteert bij meten, waterpassen en uitzetten
- Voert eenvoudig egalisatiewerk uit
- Verwijdert alle zwerfvuil
- Verwijdert kleine constructies, verhardingen en afsluitingen

9

Bereidt de werkzaamheden voor op locatie

- Tafelt de te behouden planten in
- Voert de vrijgekomen grond af en/of verplaatst de grond
Gebruikt machines en hulpmiddelen op een effectieve en efficiënte manier, rekening houdend met de omgeving, en gaat er zorgvuldig mee om

---

11

- Voert beschermende maatregelen voor beplanting uit
- Voert werkzaamheden uit volgens instructie en/of opdracht met een goede oog-handcoördinatie
- Zorgt dat er weinig materiaalverlies is
- Signaleert beschadigingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken

Onderhoudt groene ruimtes

- Maait en ruimt bestaande vegetatie handmatig
- Voert teelaarde, bomenzand en meststoffen aan en verwerkt deze
- Verwijdert en voorkomt onkruid (mulchen*)
- Voert het vrijgekomen onkruid af
- Inspecteert planten op de aanwezigheid van ziektes, parasieten, knaagdieren, ...
- Verwijdert zieke en/of dode planten
- Vernieuwt de potgrond in plantenbakken
- Schoont perken, tuinpaden en terrassen op (spitten, schoffelen, harken, mos verwijderen, ...)
- Past technieken voor plantenvermeerdering en plantontwikkeling toe (pluizen, ontscheuten, toppen, innipen, stutten, opbinden, ...)
- Verzorgt verschillende gewassen (bevloeien, bemesten, beschaduwden, beschermen tegen storm, koude, ...)
- Geeft potplanten water

16

Onderhoudt vijvers en waterpartijen

- Schoont de water(partijen) en sloten op
- Voert kleine herstellingen uit aan taluds en oevers
- Verwijdert bladeren, plantenresten en afgestorven delen van planten uit en rond de vijver
- Maakt de vijverfilter schoon

17

Onderhoudt afwateringssystemen, verhardingen, kleine bouwkundige elementen en technische voorzieningen

- Controleert de werking van de afwateringssystemen
- Onderhoudt afwateringssystemen
- Verhelpt verstoppingen zodat de afwateringssystemen optimaal functioneren
- Onderhoudt verhardingen, wegen en paden
- Onderhoudt bouwkundige elementen (muurtje, brievenbus, ...)
- Onderhoudt technische voorzieningen
- Voert eenvoudig herstelwerk uit
- Meldt beschadigingen, afwijkingen en onvoorziene zaken
- Lost kleine storingen op

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van lezen van eenvoudige tekeningen
- Basiskennis van materialen
- Basiskennis van planten en hun optimale plaats
- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
- Basiskennis van het beheer van vijvers, water(partijen), sloten en oevers
- Basiskennis van het beheer van verhardingen, afwateringssystemen, kleine bouwkundige elementen, technische voorzieningen
- Basiskennis van eenvoudige houtbewerkingen
- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften

-
- Basiskennis van gebruiksmogelijkheden van machines die courant gebruikt worden in groen- en tuinbeheer (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, type brandstof, ...)
  - Basiskennis van gebruik van meststoffen & bodemverbeteraars
  - Basiskennis van kenmerken van de bodem en grondsoorten
  - Basiskennis van meststoffen
  - Basiskennis van grondwerken
  - Basiskennis van afmetingen en oppervlakteberekening
  - Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde
  - Kennis van vakterminologie
  - Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal
  - Kennis van meet- en waterpasapparatuur
  - Kennis van het handgereedschap (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, ...)
  - Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer
  - Kennis van grondbewerking: spitten, frezen, ...
  - Kennis van onkruiden, ziektes en plagen
  - Kennis van planten en hun kenmerken
-

MODULE AANPLANTINGEN

SITUERING

In deze module leert de cursist aanplantingen uit te voeren in het kader van het tuinbeheer of tuinaanleg. De cursist treft de nodige voorbereidingen, plant de planten, brengt de nodige verankeringen aan en werkt af.

ACTIVITEITEN

2

Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier

- Past de veiligheidsvoorschriften toe

10

Voert aanplantingen uit

- Bewerkt de grond en maakt deze plantklaar
- Spreidt meststof en/of bodemverbeteraar uit en werkt deze onder
- Zet de planten uit volgens opdracht
- Plant heesters, hagen, bloembollen, eenjarigen, vaste planten en bomen
- Brengt de nodige verankering aan indien van toepassing (haagversterking, leidconstructies, boomverankering)
- Verwijdert bij het aanplanten verwelkte plantendelen en snoeit bij
- Legt kruidachtige vegetaties aan door bezaaiing, bezoding en aanplanting
- Legt houtachtige vegetaties aan
- Legt water-, moeras en oeverbeplantingen aan
- Brengt de mulch aan
- Werkt netjes af

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
- Basiskennis van snoeitechnieken
- Basiskennis van gebruik van meststoffen & bodemverbeteraars
- Basiskennis van kenmerken van de bodem en grondsoorten
- Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer
- Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde
- Kennis van verschillende plantmethoden
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal
- Kennis van planten en hun kenmerken

MODULE SNOEIEN

SITUERING

In deze module verwerft de cursist het nodige inzicht in de methodes, technieken en gebruikte materialen voor de snoei van struiken, heesters, jonge en kleine bomen.

ACTIVITEITEN

2

Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier

- Past de veiligheidsvoorschriften toe

14

Snoeit struiken, heesters, jonge en kleine bomen volgens de groeirichting of de vereiste vorm

- Voert onderhoudssnoei uit
- Snoeit klimplanten en/of leibomen zodat de plant kan verder groeien volgens de gewenste vorm
- Plaatst steunpalen en verwijdert ze tijdig
- Bindt nieuwe vertakkingen van klimplanten vast aan leidraden
- Ruimt het snoeisel op
- Gebruikt manueel gereedschap op een correcte en veilige manier

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
  - Kennis van snoeitechnieken voor planten
  - Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer
  - Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde
  - Kennis van vakterminologie
  - Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal
  - Kennis van planten en hun kenmerken
-

MODULE SCHEREN

SITUERING

In deze module verwerft de cursist het nodige inzicht in de methodes, technieken en gebruikte materialen voor het scheren van beplanting.

ACTIVITEITEN

2

Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier

- Past de veiligheidsvoorschriften toe

15

Scheert aanplantingen

- Scheert zodat de aanplanting de gewenste vorm bekommt
- Werkt met een haagschaar (manueel of gemotoriseerd)
- Ruimt het snoeisel op

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
  - Basiskennis van planten en hun kenmerken
  - Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer
  - Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde
  - Kennis van vakterminologie
  - Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal
  - Kennis van het scheren van hagen
-

MODULE ONDERHOUD GRASVELDEN

SITUERING

In deze module leert de cursist het seizoensgebonden onderhoud van een grasveld uit te voeren.

ACTIVITEITEN

2

Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier

- Past de veiligheidsvoorschriften toe

12

Onderhoudt het grasveld

- Maait het gazon
- Verticuteert het gazon
- Boordt de graskanten van het gazon af
- Irrigeert, indien nodig, het gazon
- Bemest het gazon
- Stelt machines in (zelftrekkende grasmaaier, zitmaaier, bosmaaier, verticuteermachines, ...)
- Merkt ziektes en mosvorming en problemen in het gazon op en meldt ze aan de verantwoordelijke

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
- Basiskennis van gebruik van meststoffen & bodemverbeters
- Basiskennis van kenmerken van de bodem en grondsoorten
- Basiskennis van meststoffen
- Basiskennis van onkruiden, ziektes en plagen
- Kennis van het beheer van grasvelden
- Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer
- Kennis van grondbewerking: spitten, frezen, ...
- Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal

MODULE BEHEER SPECIFIEKE TUINEN

SITUERING

In deze module leert de cursist het onderhoud uit te voeren van een specifieke tuin zoals ambertuin, Japanse tuinen, daktuinen, groene gevels, Chinese tuinen, wilde tuinen, prairietuinen, ... De specifieke aandachtspunten bij het onderhoud en beheer worden aangeleerd.

ACTIVITEITEN

2

Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier

- Past de veiligheidsvoorschriften toe

26

Onderhoudt specifieke tuinen

- Neemt kennis van de opdracht
- Gebruikt tuinbouwmachines en/of materiaal
- Controleert de werkzaamheden en ruimt op
- Bereidt de werkzaamheden voor
- Voert aanplantingen uit
- Bereidt de bodem voor
- Schoont de tuin op
- Verzorgt de gewassen in de tuin rekening houden met de specificiteit van de tuin
- Snoeit de beplanting rekening houden met de specificiteit van de tuin

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van lezen van eenvoudige tekeningen
- Basiskennis van materialen
- Basiskennis van planten en hun kenmerken
- Basiskennis van planten en hun optimale plaats
- Basiskennis van gebruik van meststoffen & bodemverbeteraars
- Basiskennis van kenmerken van de bodem en grondsoorten
- Basiskennis van meststoffen
- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
- Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van restmateriaal en het verwerken van restmateriaal
- Kennis van het handgereedschap (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, ...)
- Kennis van weersinvloeden op de activiteiten van groen- en tuinbeheer
- Kennis van grondbewerking: spitten, frezen, ...
- Kennis van gebruiksmogelijkheden van machines die courant gebruikt worden in groen- en tuinbeheer (naam, gebruik, onderhoud, gevaren, type brandstof, ...)
- Kennis van onkruiden, ziektes en plagen

MODULE KETTINGZAAG: ONDERHOUD EN DOORKORTTECHNIKEN

SITUERING

In deze module maakt de cursist kennis met de kettingzaag in al haar facetten, zowel wat betreft onderdelen en werking, als onderhoud en gebruik. De cursist leert met welke gezond- en veiligheidsaspecten rekening moet gehouden worden. Er wordt aangeleerd hoe hout met beperkte doorsnede afgekort wordt en hoe hulpmiddelen veilig gebruikt kunnen worden voor het manipuleren en stapelen van hout.

ACTIVITEITEN

27

Past doorkorttechnieken toe met een kettingzaag

- Zorgt voor de eigen veiligheid en die van anderen in de werkzone (PBM, EHBO-kit, risicoanalyse /noodprocedure, ...)
- Onderhoud en controleert de kettingzaag op de algemene conditie, scherpte en veiligheidsvoorzieningen
- Scherpt de hele ketting
- Gebruikt aangepaste, veilige doorkorttechnieken met gepast materiaal
- Zorgt bij het toepassen van doorkorttechnieken voor een correcte lichaamshouding en positie
- Zet kettingrem steeds op voor verplaatsing of als machine met één hand wordt gelost
- Kiest en gebruikt de geschikte hulpmiddelen om hout te verplaatsen

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van wet- en regelgeving, procedures, organisatierichtlijnen in functie van uit te voeren taken
- Basiskennis van weersinvloeden op de activiteiten
- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
- Basiskennis van mechanisch onderhoud
- Basiskennis van hout onder spanning en de mogelijke gevolgen
- Kennis over bouw en werking van de kettingzaag, de veiligheidsvoorzieningen en het vereiste onderhoud
- Kennis van de verschillende werkwijzen met correcte houding en zaagtechnieken met een kettingzaag
- Kennis van correct gebruik hulpmiddelen om hout te verplaatsen of vasthangende boom neer te halen
- Kennis van het onttakken en verzagen van geveldde bomen
- Kennis van veilig werken met kettingzaag
- Kennis van risico's
- Kennis van hef- en tiltechnieken
- Kennis van verwerken van het restmaterialen
- Kennis van het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen
- Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde

MODULE KETTINGZAAG: BASISVELTECHNIEKEN

SITUERING

In deze module leert de cursist de juiste technieken om kleine en hellende bomen te vellen. Vasthangende bomen worden neergehaald via handhulpmiddelen. Bomen worden onttakt en stammen afgekort.

ACTIVITEITEN

28

Velt bomen met stam op velhoogte kleiner dan zaagbladlengte met een kettingzaag

- Controleert de werkplek en de toestand van de te vellen bomen
- Zorgt voor de eigen veiligheid en die van anderen in de werkzone (PBM, EHBO-kit, risicoanalyse/noodprocedure ...)
- Bereidt voorafgaand aan de velling de boom voor door het veilig uitvoeren van een stamreiniging
- Verwijdert, indien nodig, wortelaanzetten
- Maakt correct een valkerf*, spintsnedes* en velsnede*
- Behoudt een breuklijst* van niet minder dan 10% van de stamdiameter op velhoogte
- Velt bomen met stam op velhoogte kleiner dan zaagbladlengte, op een veilige en ergonomische manier
- Onttakt en kort een stam af op een veilige en ergonomische manier
- Haalt een (vasthangende) boom veilig en ergonomisch neer (keuze werkpositie, gepaste hulpmiddelen, vluchtroute, ...)

TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van wet- en regelgeving, procedures, organisatierichtlijnen in functie van uit te voeren taken
- Basiskennis van weersinvloeden op de activiteiten
- Basiskennis van veiligheidsvoorschriften
- Basiskennis van mechanisch onderhoud
- Basiskennis van hout onder spanning en de mogelijke gevolgen
- Kennis over bouw en werking van de kettingzaag, de veiligheidsvoorzieningen en het vereiste onderhoud
- Kennis van de verschillende werkwijzen met correcte houding en zaagtechnieken met een kettingzaag
- Kennis van veilig werken met kettingzaag
- Kennis van correct gebruik hulpmiddelen om hout te verplaatsen of vasthangende boom neer te halen
- Kennis van aangepaste veltechnieken voor bomen met kleinere diameter op velhoogte dan zaagbladlengte
- Kennis van het onttakken en verzagen van geveld bomen
- Kennis van risico's
- Kennis van hef- en tiltechnieken
- Kennis van verwerken van het restmaterialen
- Kennis van het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen
- Kennis van verschillende werkmethoden en werkvolgorde

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van ... tot wijziging van de regelgeving over de indeling van studiegebieden in opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs, de studiebekrachtiging en de modulaire structuur van het secundair volwassenenonderwijs voor de studiegebieden administratie, horeca, land- en tuinbouw, lassen, logistiek en verkoop, mechanica-elektriciteit, Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2, ruwbouw, Europese talen richtgraad 3 en 4, Europese neventalen richtgraad 1 en 2 en Scandinavische talen .

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS